

ת"פ 5620/01/15 - מדינת ישראל נגד אלון מליחי

בית משפט השלום בכפר סבא
ת"פ 5620-01-15 מדינת ישראל נ' מליחי

לפני
בעניין: כבוד השופטת מרב גרינברג
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד אנה גורלניק
נגד
אלון מליחי
ע"י ב"כ עו"ד צחי מצרי ממשרד עו"ד שי לוי הנאשם

גזר דין

רקע כללי

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, האוחז בששה אישומים, ובתיק המצורף, בעבירות הבאות: תקיפת בת זוג לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "החוק") (שתי עבירות), תקיפה חבלנית של בת זוג לפי סעיף 382 (ג) לחוק, אישומים לפי סעיף 192 לחוק, היזק לרכוש במזיד לפי סעיף 452 לחוק וכן שלוש עבירות של הפרת צו הגנה לפי סעיף 287 (ב) לחוק.
2. כמפורט בכתב האישום, עסקין בעבירות שבוצעו בין השנים 2012-2015 כלפי אשתו המתלוננת, ובין היתר תקיפתה באמצעות מגירת ארון, הכאתה במכות אגרוף בראשה ובצלעותיה כשהוא בגילופין ותקיפתה, בעת שהתקלחה, בראשה. עוד נטען, כי הנאשם איים אישומים קשים על המתלוננת וניפץ את חלון המטבח (אישום ראשון) ובשתי הזדמנויות הפר צו הגנה שניתן כנגדו.
3. עוד צירף את ת"פ 50236-05-15 והודה בכתב אישום מתוקן בעבירה של הפרת צו הגנה מיום 24.2.15.
4. ביום 22.5.16 הגיעו הצדדים להסדר טיעון דיוני. הנאשם הודה בכתבי האישום המתוקנים, הורשע והופנה לקבלת תסקיר.

סיכום ההליך הטיפול שער הנאשם

5. בד בבד עם הגשת כתב האישום כנגד הנאשם, שוחרר הנאשם בתנאים מגבילים, והופנה לתסקיר מעצר.

משהמליץ שירות המבחן על שילובו במוסד "בית נועם", נתן הסכמתו ושולב במרכז יום ובהוסטל למספר חודשים. לאחר תקופה היה מעורב בהתנהלות אלימה כלפי אחד מדיירי המקום, על כן הושעה אך ביקש לשוב לטיפול, נקלט מחדש וסיים ששה חודשי טיפול בהצלחה.

6. כעולה מהתסקיר שהתקבל בעניינו, הנאשם בן 31, נשוי ואב ל-4 ילדים קטינים, בן למשפחה נורמטיבית. בני הזוג סבלו מבעיות שונות במערכת הזוגית שנבעו מקושי רגשי וכלכלי של הנאשם להתמודד עם חובותיו כאב ובן זוג. הנאשם נטה להסתגר והגיב בכעס, שבא לידי ביטוי באלימות רגשית, מילולית, ולעיתים פיזית, גם בנוכחות הילדים.

7. באשר לעבירות בהן הורשע, נטל אחריות, גילה תובנה ביחס לחומרתן ולפגיעה במתלוננת ובנותיהן. שירות המבחן מעריך, כי הנאשם נתרם משמעותית מהטיפול שעבר ורכש כלים להימנעות משימוש באלימות לסוגיה. הנאשם שב לחיים משותפים עם המתלוננת ונולד להם ילד נוסף. לאחר סיום הטיפול ב"בית נועם", שולב בקבוצה טיפולית ומשתף פעולה כנדרש.

משיחה עם המתלוננת עלה, כי התקשתה להתמודד עם התנהלותו האלימה של הנאשם שהוחרפה בשעה ששתה לשוכרה אך תארה שינוי משמעותי בעזרת הטיפול שעבר וקשר זוגי תקין. אינה מבטאת חשש מפניו.

8. שירות המבחן בחן לעומק את גורמי הסיכון וביניהם ריבוי מעשי האלימות, הסלמת התנהגות תחת השפעת אלכוהול, נטייה לאימפולסיביות ולצידם- עברו הנקי, הליך טיפולי מוצלח, עמדת המתלוננת, ועל כן סבור כי רמת הסיכון מהנאשם פחתה, וממליץ על העמדתו במבחן לצד צו של"צ בהיקף מצומצם.

תמצית טיעוני הצדדים

9. ב"כ המאשימה עמדה בטיעוניה על חומרת מעשי הנאשם, הדגישה את כיעורם ופגיעתם במתלוננת ובני משפחתה. ב"כ המאשימה לא התעלמה מההליך הטיפולי בו מצוי הנאשם ואף בירכה על כך, ועל כן הציגה עמדה הגונה, לפיה אין מקום כברגיל להטיל על הנאשם מאסר מוחשי ממושך אלא עתרה להסתפק במאסר בן 6 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות וענישה נלווית.

10. מנגד, עתר ב"כ הנאשם לאימוץ המלצת שירות המבחן המבוססת על הליך שיקום ארוך ונושא פירות שעבר הנאשם. ב"כ הנאשם הדגיש, כי הנאשם פנה להליך טיפולי מיוזמתו, והגם שנקלע לתקופות משבר, היה נחוש לסיים ההליך. עוד הפנה לגילו, עברו הנקי, עמדת המתלוננת וסבור כי הטלת מאסר על הנאשם, גם בדמות עבודות שירות, תפגע בו ובמשפחתו.

11. הנאשם בדברו האחרון הביע חרטה על מעשיו והסביר כי עבר כברת דרך וערך שינוי בחייו.

דין והכרעה

גזירת דינם של נאשמים בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין

12. על בית המשפט לקבוע עונש ההולם את מעשה העבירה בהתאם לעקרון ההלימה (סעיף 40ג(א) לחוק העונשין), תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת, ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. בתוך מתחם העונש ההולם יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבות המקרה הספציפי.

מתחם העונש ההולם

13. הערך החברתי המרכזי שנפגע כפועל יוצא מביצוע עבירה של אלימות כלפי בן זוג הינו זכותה החוקתית של המתלוננת לביטחונה ושלומה הפיזי והנפשי. המחוקק עצמו אמר את דברו בנדון, שעה שהכפיל את עונש המאסר בעבירות תקיפה המבוצעת כלפי בן משפחה לעומת עבירה של תקיפה רגילה, ובתי המשפט, על ערכאותיהם השונות, עמדו על חומרת עבירות האלימות והאיומים ככלל, וכנגד בנות זוג בפרט, אשר **"הפכו זה מכבר לרעה חולה אשר בתי המשפט מצווים להיאבק בה"** ראה רע"פ 6577/09 **ניר צמח נ' מדינת ישראל**, מיום 20.08.09. לכך אוסיף, את מעשה האיומים הבוטה כלפי בני משפחת המתלוננת שנזעקו לעזרתה המקיפים חשש לבטחונם שלהם.

14. ההלכה הפסוקה אף אמרה את דברה בקול ברור ונחרץ באשר לכיעורן ומסוכנותן של עבירות הפוגעות בגופה של האישה ובכבודה ולתחושות הביזוי, השפלה והכאב שנגרמים לקורבנות האלימות במשפחה.

דברים ברוח זו נאמרו גם בע"פ 6758/07 **פלוני נ' מדינת ישראל**, מיום 11.10.07:

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך המשפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב על ידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג;"

15. בעניינו, מעשיו של הנאשם פגעו פגיעה מוחשית בערכים המוגנים אלו, בכך שהנאשם במספר הזדמנויות תקף את המתלוננת תקיפות קשות, לעיתים בנוכחות בנותיהן הפעוטות. עוד אתייחס בחומרה להרשעת הנאשם בהפרת צו הגנה, בשלוש הזדמנויות שונות ובכך הוכיח הנאשם זלזול בהחלטות בית המשפט. עם זאת, יש מקום לציין כי מדובר בארועים שהתרחשו בשנים 2012-2015 והמאשימה רואה בהם אירוע אחד.

מדיניות הענישה המקובלת בעבירות אלימות במשפחה

16. בחינת מדיניות הענישה המקובלת בעבירות אלימות במשפחה מלמדת על מנעד ענישה רחב וגמיש ותלוי בשילוב נאשם בהליך טיפולי, עברו הפלילי וחומרת המעשים. כשמדובר בנאשמים שהורשעו בצבר עבירות ברף בינוני-גבוה, מוטלים עליהם, על פי רוב, מאסרים בפועל לתקופה שאינה קצרה. עם זאת ראוי לציין, שבית המשפט, ברגיל, מייחס משמעות רבה להצלחה בהליך טיפולי בתחום זה.

17. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, יש ליתן את הדעת לכך שהנאשם הורשע במספר עבירות, ובין היתר גרם למתלוננת חבלות, אך אין מדובר בפציעות קשות.

18. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), מצאתי כי מתחם העונש ההולם בעבירות שבהן הורשע הנאשם, נע בין מספר חודשי מאסר ממש ועד 15 חודשי מאסר.

19. בנסיבות המקרה שלפנינו מצאתי שעניינו של הנאשם נופל בגדרי אותם מקרים חריגים, בהם קיימת הצדקה לסטות ממתחם העונש לקולא משיקולי שיקום. מצאתי להתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם, הצלחת ההליך הטיפולי בו שולב, עברו הנקי, והמלצת שירות המבחן. עוד שוכנעתי שהנאשם הפנים את חומרת מעשיו, מצוי בהליך טיפולי מעמיק ומשמעותי וכתוצאה מכך חלה הפחתה ניכרת ממידת הסיכון הנשקף ממנו להישנות מעשי אלימות.

אנמק החלטתי:

סטייה ממתחם העונש ההולם מטעמים של שיקום

20. בסעיף 40ג'(ב) לחוק העונשין נקבע כי: בתוך מתחם העונש ההולם יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם, "...ואולם בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי הוראות סעיפים 40ד ו-40ה".

21. סעיף 40ד'(א) לחוק העונשין קובע כך: "קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969".

22. התשובה לשאלה אילו מן המקרים ייחשבו כשיקום כמשמעותו בסעיף 40ד' לחוק ואילו לאו, היא מורכבת ותלויה במספר פרמטרים, בין היתר חומרת העבירה, נסיבות הנאשם, טיבו של הליך השיקום והסיכון להישנות עבירות. לשון סעיף 40ד' לחוק מלמדת, כי לעיתים כאשר "נאשם השתקם" או כי "יש סיכוי של ממש שישתקם", עשויים שיקולי השיקום לגבור על שיקולי ההרתעה והגמול. ראו רע"פ 7572/12 **הזייל נ' מדינת ישראל** (23.10.12). ואולם, אין די בנאשם המראה נכונות כנה להשתלב בהליך שיקום אלא יש להציג הליך משמעותי המגלה פוטנציאל שיקומי ממשי, תוך קביעה כי הסיכוי לביצוע עבירות נוספות בעתיד הוא נמוך ביותר. ראו ע"פ 1903/13 **עיאשה נ' מדינת ישראל** (14.07.13). לתסקיר שירות המבחן בהקשר זה מעמד משמעותי ביותר, אם כי כמובן שאינו מחייב את בית המשפט.

23. במקרה שלפניי, שוכנעתי כי התלכדו יחדיו מספר טעמים ראויים המהווים בסיס לסטות ממתחם העונש ההולם, וזאת בשים לב לסיכויי שיקום, וכעולה מתסקיר שירות המבחן, שהינו המשך ישיר לטיפול בנאשם בהליך המעצר. הנאשם שולב בהליך טיפולי ממושך, ואכן הפגין נחישות והתמדה, כשגם לאחר שהושעה, ביקש לשוב ולחזור למסלול זה.

24. הנאשם מצוי במעקב שירות המבחן למשך תקופה ממושכת וניכר, כי נתרם מההליך הטיפולי אשר בפירותיו החיוביים ניתן להבחין כבר היום, עם חזרתו לחיים משותפים עם המתלוננת ולתפקוד תקין.

25. הנאשם עובר הליך טיפולי ייעודי מורכב וארוך טווח, שהחל בשהייה ב"בית נועם", משם להוסטל, טיפול קבוצתי בשירות המבחן, והמלצה להעמדתו תחת פיקוחם.

26. נראה אכן, כי מצבו של הנאשם טרם תחילת הטיפול והיום, שונה באופן ניכר ויש בכך כדי להשליך על רמת הסיכון הנשקף ממנו. הנאשם מכיר בחשיבות המשך ההליך הטיפולי ומגלה מוטיבציה כנה להמשיך בו. התרשמתי שההליך הטיפולי שעובר הנאשם ממושך, מעמיק ואפקטיבי. נתתי גם משקל לעמדת המתלוננת. כל אלו מלמדים על סיכוי גבוה מאד לשיקום הנאשם.

27. לא כל מקרי השיקום יובילו בהכרח למסקנה, כי אין מקום לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל. ראו לעניין זה רע"פ 262/14 **נאשף נ' מדינת ישראל** (22.01.14) וכן רע"פ 5354/12 **קובר נ' מדינת ישראל** (12.7.12). לעומתם, קיימים מקרים לא מעטים שיצדיקו חריגה ממתחם העונש ההולם והימנעות משליחת הנאשם למאסר בפועל ואפילו בדרך של עבודות שירות. ראה לעניין זה פסק דינה של הש' ברק ארז, ע"פ 779/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (12.04.15), הדן בהליך שיקומו המוצלח של צעיר שהורשע בעבירות שוד, שם קבעה, כי "יש לתת בכורה לשיקול השיקומי. אם לא נעשה כן במקרה של תהליך שיקומי מתמשך ומוצלח, שתואר על ידי כל הגורמים המטפלים תוך שימוש בסופרלטיבים שאינם מקובלים - אימתי תהא משמעות לאמירה כי ניתן לתת עדיפות לשיקולי שיקום".

28. בעניינו, הגם שקבעתי שמדובר בנאשם הראוי להקלה נוכח שיקומו, לא ניתן להתעלם מריבוי מעשי האלימות

והפרות הוראות בית המשפט ובלתי אפשרי להקחות לחלוטין מחומרתם. המלצת שירות המבחן אינה מידתית ומוטה לטובת האינטרס האישי של הנאשם בלבד.

29. על כן מצאתי לחרוג מטווח הענישה מטעמי שיקום ולהטיל על הנאשם מאסר קצר בדרך של עבודות שירות לצד ענישה נלווית. לא מצאתי לגזור על הנאשם קנס.

30. לכך אוסיף המלצת שירות המבחן להותיר הנאשם תחת עינו הפקוחה, ולסייע לו בהמשך דרכו.

אשר על כן, הנני גוזרת על הנאשם את העונשים כדלקמן:

א. מאסר בפועל בן 45 יום שירוצה בדרך של עבודות שירות. הנאשם ירצה עבודות שירות בעמותת "שווים" בכפר סבא החל מיום 23.3.17, בימים א'-ה', במשך 8.5 שעות עבודה יומיות.

ב. בית המשפט מבהיר לנאשם כי אם לא ישתף פעולה עם הממונה כנדרש, ניתן יהיה להפקיע העבודות ולהמירן במאסר ממש.

ג. מאסר על תנאי בן 6 חודשים לבל יעבור הנאשם עבירות אלימות במשפחה מסוג פשע או הפרת הוראה חוקית, וזאת תוך 3 שנים מהיום.

ד. מאסר על תנאי בן 3 חודשים לבל יעבור הנאשם עבירת איומים או היזק לרכוש, וזאת תוך 3 שנים מהיום.

ה. מעמידה הנאשם בפיקוח שירות המבחן למשך שנה מהיום.

עותק מהחלטתי יועבר לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתן היום, י"ג שבט תשע"ז, 09 פברואר 2017, במעמד הצדדים.